

2 Linear Regression (40p)

2.1 Enunț

Având o pasiune profundă și pentru **Metode Numerice**, Mihai este interesat atât de Învățarea Automată⁴, cât și de Inteligența Artificială⁵, și i-ar plăcea să le exploreze mai în detaliu (atât cât poate). Curios din fire, acesta începe să citească despre cum poate să proiecteze un model de învățare automată care să se antreneze pe baza unui set de date existent ce are o anumită dimensiune.

Cu ajutorul unui algoritm de Învățare Automată Supervizată⁶, numit în literatura de specialitate **Linear Regression**, Mihai dorește să înțeleagă mai multe despre manipularea **predicțiilor** și a **erorilor**⁷ ce pot să apară în prelucrarea computațională.

În esență, **Linear Regression** poate fi interpretat geometric drept o dreaptă (la ALGAED ați întâlnit noțiunea de *dreaptă de regresie*) care **minimizează** radicalul sumei pătratelor distanțelor punctelor (datelor) ce fac parte dintr-o mulțime de interes⁸.

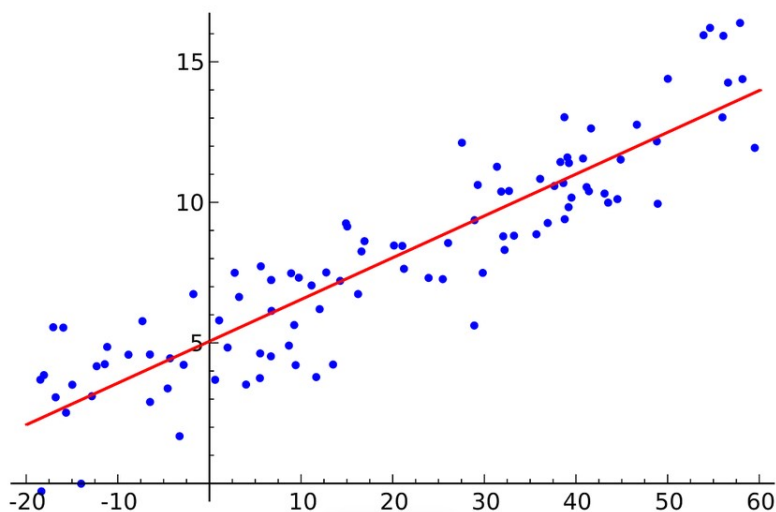

Figura 8: Reprezentarea grafică a unei drepte de regresie ce trece printr-un set de date.

Din punct de vedere funcțional, **Linear Regression** se ocupă de **micșorarea**, până într-o anumită limită, a **funcției de cost** și a **pierderii** (aceste concepte vor fi detaliate în paragrafele ce urmează). Evident, există mai multe tipuri de **Linear Regression** (precum regresia simplă, regresia multiplă și cea logistică).

În urma cercetărilor sale, Mihai se hotărăște să folosească **Multiple Linear Regression** pentru a putea face **predicții** cu privire la prețul apartamentelor din zona sa, întrucât nu mai dorește să locuiască cu ai lui, vrând să își manifeste independența față de ei.

O astfel de predicție poate fi scrisă sub forma unei funcții $h_{\theta} : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, cu $\theta \in \mathbb{R}^{n+1}$, funcție ce se poate

⁴en. *Machine Learning*

⁵en. *Artificial Intelligence*

⁶en. *Supervised Machine Learning*

⁷Conceptele de *bias* și *variance*

⁸Acest fenomen este cunoscut și drept *aproximare în sensul celor mai mici pătrate* și va fi studiat în cadrul metodelor numerice funcționale (a doua parte a materiei).

defini după cum urmează:

$$h_{\theta}(\mathbf{x}) = \theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \dots + \theta_n x_n + \varepsilon$$

În scrierea anterioară, am folosit următoarele notații:

- $h_{\theta}(\mathbf{x})$ reprezintă valoarea **prezisă** pentru funcționalitățile $(x_1, x_2, \dots, x_n)$ (acestea se mai numesc și **predictori** sau **features**);
- $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ reprezintă coeficienții specifici modelului de învățare automată (aceștia mai poartă denumirea de **weights**);
- $\theta_0 \in \mathbb{R}$ reprezintă valoarea lui $h_{\theta}(\mathbf{x})$ atunci când toți predictorii sunt 0, adică $\mathbf{x} = \mathbf{0}$ (în literatură poartă numele de **intercept**);
- $\varepsilon \in \mathbb{R}$ este eroarea (diferența **în modul**) dintre valoarea prezisă și cea actuală a lui $h_{\theta}(\mathbf{x})$.

Ei bine, acești coeficienți $\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n$ ce formează θ descriu cât de capabil este un model de învățare automată pentru a face predicții cât mai bune (apropiate de realitate) după primirea de date noi, ce nu au mai fost *văzute* de către acesta. Putem așadar să definim **funcția de cost**, o funcție ce returnează eroarea dintre valoarea actuală și cea prezisă, și să încercăm să o **minimizăm**.

Funcția de cost $J : \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}$ va avea următoarea scriere:

$$J(\theta) = J(\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^m \left[h_{\theta}(\mathbf{x}^{(i)}) - y^{(i)} \right]^2$$

Am utilizat următoarele notații în scrierea de mai sus:

- $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ reprezintă coeficienții specifici modelului, la fel ca mai sus;
- $m \in \mathbb{N}^*$ reprezintă numărul de antrenamente⁹;
- $\mathbf{x}^{(i)}$ reprezintă intrările pentru antrenamentele de ordin $i \in \mathbb{N}^{10}$, ceea ce înseamnă că $h_{\theta}(\mathbf{x}^{(i)})$ este ipoteza (valoarea prezisă) pentru antrenamentul cu indexul i ;
- $y^{(i)}$ reprezintă ieșirile pentru antrenamentele de ordin $i \in \mathbb{N}$.

NU confundați notația $\gamma^{(i)}$ cu ridicarea la putere sau cu derivarea! Facem referire strict la indexul (numărul) iterației curente.

2.1.1 Algoritmi de optimizare

Pe parcursul studiului său, Mihai a mai descoperit și faptul că există anumiți algoritmi de optimizare pentru a determina coeficienții modelului, și anume **metoda gradientului descendent**¹¹, respectiv **Normal Equation**.

Metoda gradientului descendent reprezintă o modalitate generală pentru optimizarea funcțiilor convexe (în cazul nostru, o vom aplica funcției de cost), ce poate determina minimul local al funcției de interes. Metoda utilizează o tehnică iterativă.

Având în vedere că funcția de cost $J(\theta)$ are un **minim global unic**, putem spune că orice minim local este, de asemenea, un minim global; cu alte cuvinte, funcția de cost este **convexă**, iar acest lucru ne garantează faptul că orice metodă de optimizare va converge către minimul global al funcției de cost.

Această metodă își efectuează pașii în funcție de gradientul funcției de cost și de valoarea aleasă pentru rata de învățare, notată la noi cu $\alpha \in \mathbb{R}$.

⁹en. *training samples*

¹⁰en. *ith training example*

¹¹en. *Gradient Descent*

Amintim că prin gradientul funcției de cost înțelegem vectorul format din derivatele parțiale în raport cu $\theta_1, \dots, \theta_n$. Cu alte cuvinte:

$$\nabla J = \begin{bmatrix} \frac{\partial J}{\partial \theta_1}(\boldsymbol{\theta}) \\ \vdots \\ \frac{\partial J}{\partial \theta_n}(\boldsymbol{\theta}) \end{bmatrix}, \text{ unde } \frac{\partial J}{\partial \theta_j}(\boldsymbol{\theta}) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \left[h_{\boldsymbol{\theta}}(\mathbf{x}^{(i)}) - y^{(i)} \right] \cdot \mathbf{x}_j^{(i)}, \forall j \in \overline{1, n}$$

Transformarea pe care această metodă o propune este dată de relația:

$$\theta_j := \theta_j - \alpha \cdot \frac{\partial J}{\partial \theta_j}(\boldsymbol{\theta}), \forall j \in \overline{1, n}$$

Normal Equation reprezintă o metodă care implică o ecuație directă pentru a determina coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ specifici modelului de interes. Această tehnică este utilă în situația în care lucrăm cu seturi restrânse (mici) de date. Se cristalizează următoarea ecuație:

$$\boldsymbol{\theta} = (X^T X)^{-1} X^T Y$$

unde:

- $X \in \mathbb{R}^{m \times n}$ reprezintă matricea ce stochează $\mathbf{m}$ vectori linie $\mathbf{x}^{(i)}$, $i \in 1, 2, \dots, m$, fiecare vector linie având $\mathbf{n}$ valori specifici predictorilor.
- $Y \in \mathbb{R}^{m \times 1}$ reprezintă vectorul **coloană** ce reține $\mathbf{m}$ valori **actuale**.
- $\boldsymbol{\theta} \in \mathbb{R}^{n \times 1}$ reprezintă vectorul **coloană** ce reține $\mathbf{n}$ coeficienți $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ specifici modelului de învățare automată.

O problemă vizibilă cu acest algoritm este că determinarea inversei unei matrice implică un cost computațional ridicat pentru seturi mari de date. Pentru a mitiga această dificultate, vom folosi o altă metodă (*prezentată la curs*) pentru a rezolva sistemul, anume **metoda gradientului conjugat**¹².

Reamintim algoritmul în cauză:

Conjugate Gradient Method

```

1: procedure CONJUGATE_GRADIENT(A, b, x_0, tol, max_iter)
2:    $r^{(0)} \leftarrow b - Ax^{(0)}$ 
3:    $v^{(1)} \leftarrow r^{(0)}$ 
4:    $x \leftarrow x_0$ 
5:    $tol_{squared} \leftarrow tol^2$ 
6:    $k \leftarrow 1$ 
7:   while  $k \leq max\_iter$  and  $r^{(k-1)T} r^{(k-1)} > tol_{squared}$  do
8:      $t_k \leftarrow \frac{r^{(k-1)T} r^{(k-1)}}{v^{(k-1)T} A v^{(k-1)}}$ 
9:      $x^{(k)} \leftarrow x^{(k-1)} + t_k v^{(k-1)}$ 
10:     $r^{(k)} \leftarrow r^{(k-1)} - t_k A v^{(k-1)}$ 
11:     $s_k \leftarrow \frac{r^{(k)T} r^{(k)}}{r^{(k-1)T} r^{(k-1)}}$ 
12:     $v^{(k+1)} \leftarrow r^{(k)} + s_k v^{(k)}$ 
13:     $k \leftarrow k + 1$ 
14:  return  $x$ 

```

---

¹²NU uitați faptul că această metodă necesită ca matricea sistemului să fie **pozitiv definită**.

2.1.2 Regularizare

În domeniul Învățării Automate, **regularizarea** reprezintă o metodă ce poate fi aplicată unui model de învățare automată astfel încât acesta să devină mult mai **general**, adică să aibă eroarea de **varianță** cât mai mică după introducerea de **noi date** în urma antrenamentului său.

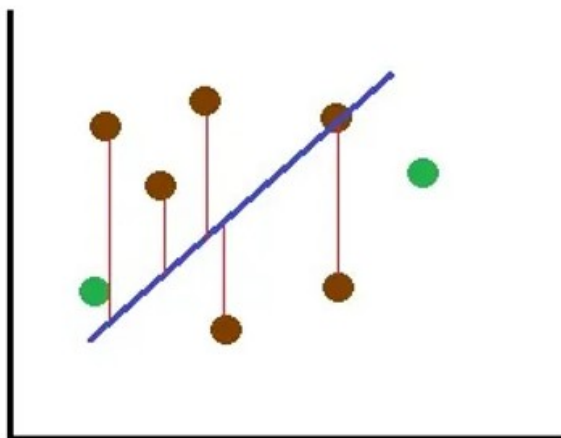

Figura 9: Reprezentarea grafică a unei drepte de regresie ce trece printr-un set de date de antrenament (punctele verzi) și printr-un set de date de testare (punctele maro). Se poate observa eroarea de varianță (radicalul sumei pătratelor distanțelor punctelor maro)

Având în vedere cele menționate, Mihai este interesat în două tehnici de regularizare, **Regularizarea L1**, respectiv **Regularizarea L2**.

Regularizarea L2, denumită și **Ridge Regression**, se referă la a găsi o dreaptă de regresie care să treacă optim prin punctele care definesc setul de date de testare, introducând, însă, o mică eroare de bias. Cu alte cuvinte, dreapta găsită nu va minimiza pe deplin radicalul sumei pătratelor distanțelor punctelor din setul de date de antrenament.

În esență, această metodă se axează pe micșorarea coeficienților $\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ astfel încât aceștia să fie apropiați de 0, efectul fiind **slăbirea** dependenței dintre $y^{(i)}$ și anumiți $x_1, x_2, \dots, x_n$ din $\mathbf{x}^{(i)}$, adică ieșirea de ordin $i \in \mathbb{N}$ **va depinde mai puțin de predictorii**.

Funcția regularizată de cost $J_{L2} : \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}$ va avea următoarea scriere:

$$J_{L2}(\boldsymbol{\theta}) = J_{L2}(\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n) = \frac{1}{2m} \sum_{i=1}^m \left[h_{\boldsymbol{\theta}}(\mathbf{x}^{(i)}) - y^{(i)} \right]^2 + \lambda \sum_{j=1}^n \theta_j^2$$

Unde:

- $\lambda \sum_{j=1}^n \theta_j^2$ reprezintă termenul specific regularizării L2;
- $\lambda \in \mathbb{R}_+$ este parametrul care controlează **puterea regularizării**, acesta se poate determina folosind tehnica cross-validation, însă noi îl vom oferi la partea de implementare.

Regularizarea L1, denumită și **Lasso Regression**, este similară cu regularizarea L2, cu excepția faptului că anumiți $\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ pot fi chiar 0, adică **se poate elimina definitiv** dependența ieșirii de ordin $i \in \mathbb{N}$ de anumiți **predictori**. Scopul rămâne același, și anume micșorarea complexității modelului de învățare automată.

Funcția regularizată de cost $J_{L1} : \mathbb{R}^{n+1} \rightarrow \mathbb{R}$ va adopta următoarea scriere:

$$J_{L1}(\theta) = J_{L1}(\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_n) = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m \left[y^{(i)} - h_{\theta}(x^{(i)}) \right]^2 + \lambda \|\theta\|_1$$

Unde:

- $\|\theta\|_1$ reprezintă norma L1 a coeficienților modelului, adică $\|\theta\|_1 = |\theta_0| + |\theta_1| + \dots + |\theta_n|$.
- $\lambda \in \mathbb{R}_+$ este **parametrul** care controlează regularizarea.

2.1.3 Format CSV

Pentru realizarea funcției care implică metoda **gradientului descendent**, veți avea la dispoziție setul de date de antrenare în format **CSV**.

Pentru a exemplifica, ilustrăm tabelar primele 24 de intrări (doar 9 coloane din cele 13) din setul de date propus:

Price	Area	Bedrooms	Bathrooms	Stories	Mainroad	Guestroom	Basement	Hot water
13300000	7420	4	2	3	yes	no	no	no
12250000	8960	4	4	4	yes	no	no	no
12250000	9960	3	2	2	yes	no	yes	no
12215000	7500	4	2	2	yes	no	yes	no
11410000	7420	4	1	2	yes	yes	yes	no
10850000	7500	3	3	1	yes	no	yes	no
10150000	8580	4	3	4	yes	no	no	no
10150000	16200	5	3	2	yes	no	no	no
9870000	8100	4	1	2	yes	yes	yes	no
9800000	5750	3	2	4	yes	yes	no	no
9800000	13200	3	1	2	yes	no	yes	no
9681000	6000	4	3	2	yes	yes	yes	yes
9310000	6550	4	2	2	yes	no	no	no
9240000	3500	4	2	2	yes	no	no	yes
9240000	7800	3	2	2	yes	no	no	no
9100000	6000	4	1	2	yes	no	yes	no
9100000	6600	4	2	2	yes	yes	yes	no
8960000	8500	3	2	4	yes	no	no	no
8890000	4600	3	2	2	yes	yes	no	no
8855000	6420	3	2	2	yes	no	no	no
8750000	4320	3	1	2	yes	no	yes	yes
8680000	7155	3	2	1	yes	yes	yes	no
8645000	8050	3	1	1	yes	yes	yes	no

În acest caz, ieșirea (variabila y) reprezintă coloana **Price**, iar **predictorii** $x_1, x_2, \dots, x_{12}$ sunt toate celelalte coloane.

2.2 Cerințe

Având în vedere expunerea suportului teoretic și problema ce se dorește a fi rezolvată, aveți de implementat următoarele funcții:

- `function [Y, InitialMatrix] = parse_data_set_file(file_path)`

Funcția `parse_data_set_file` va primi o cale relativă către un fișier text unde se află datele pentru un set oarecare.

Formatul fișierului de intrare va fi acesta:

```

1  m n
2  Y_11 x_11 x_12 x_13 ... x_1n
3  Y_21 x_21 x_22 x_23 ... x_2n
4  Y_31 x_31 x_32 x_33 ... x_3n
5  ...
6  Y_m1 x_m1 x_m2 x_m3 ... x_mn

```

În acest caz, n este numărul de predictori, iar m se refera la numărul vectorilor de predictori $x_1, x_2, \dots, x_n$ și la dimensiunea vectorului Y de ieșire. *InitialMatrix* reprezintă o matrice cu tipuri de date **distincte**!, adică stochează atât tipuri numerice, cât și string-uri. Pentru a gestiona acest lucru, puteți folosi tipul **Cell** din **Octave**.

- `function [FeatureMatrix] = prepare_for_regression(InitialMatrix)`

Funcția `prepare_for_regression` modelează matricea anterioară astfel încât să conțină doar tipuri **numerice**. Cu alte cuvinte, fiecare poziție din matrice ce conține string-ul 'yes' se înlocuiește cu tipul numeric (numărul) 1, iar fiecare poziție ce conține string-ul 'no' se înlocuiește cu tipul numeric (numărul) 0. Pentru pozițiile ce au aceste valori 'semi-furnished', 'unfurnished' sau 'furnished', acestea se vor **descompune** în două poziții cu valori numerice de 0 și 1.

Fie următoarele cazuri:

- Dacă poziția are valoarea 'semi-furnished', atunci se va descompune în două poziții cu valorile 1 și 0.
- Dacă poziția are valoarea 'unfurnished', atunci se va descompune în două poziții cu valorile 0 și 1.
- Dacă poziția are valoarea 'furnished', atunci se va descompune în două poziții cu valorile 0 și 0.

Exemplu:

```

1  no  0 yes semi-furnished
2  no  2 no  semi-furnished
3  yes 1 yes unfurnished
4  yes 2 no  furnished
5  yes 2 no  furnished
6  yes 1 yes semi-furnished
7  no  2 no  semi-furnished

```

Înlocuind toate string-urile cu tipuri numerice, matricea de mai sus se va transforma în:

1	0	0	1	1	0
2	0	2	0	1	0
3	1	1	1	0	1
4	1	2	0	0	0
5	1	2	0	0	0
6	1	1	1	1	0
7	0	2	0	1	0

După înlocuirea tuturor pozițiilor cu valori numerice, rezultatul obținut trebuie salvat în variabila de ieșire *FeatureMatrix*. Se observă că s-a mai adăugat o coloană, prin urmare s-a mărit numărul de predictorii cu 1.

- `function [Error] = linear_regression_cost_function(Theta, Y, FeatureMatrix)`

Funcția *linear_regression_cost_function* implementează funcția de cost, așa cum a fost descrisă în secțiunea teoretică, folosind cei doi vectori și o matrice:

- **Theta**, care reprezintă un vector **coloană** format din coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$.
- **FeatureMatrix**, care reprezintă o matrice ce reține valorile unor predictorii (adică o linie **i** din această matrice reprezintă $\mathbf{x}^{(i)}$ descris în suportul teoretic).
- **Y**, care reprezintă un vector **coloană** ce conține **valorile actuale**, adică **ieșirile** ce au un anumit ordin.

Pentru simplificarea implementării, puteți omite termenul care indică eroarea din cadrul funcției $h_{\theta}(\mathbf{x})$, iar θ_0 îl puteți considera **0**.

Se garantează faptul că dimensiunile argumentelor sunt **compatibile** pentru a prelucra funcția de cost.

- `function [InitialMatrix, Y] = parse_csv_file(file_path)`

Funcția *parse_csv_file* va primi o cale relativă către fișierul .csv unde se află datele pentru setul **propus**.

Formatul (parțial) al acestui fișier se află la pagina 18.

Există **funcții** Octave pentru a parsea, cu ușurință, astfel de fișiere.

- `function [Theta] = gradient_descent(FeatureMatrix, Y, n, m, alpha, iter)`

Funcția *gradient_descent* calculează, folosind tehnica **gradientului descendent**, coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$ după efectuarea celor *iter* pași. Ca mai sus, $\theta_0 = 0$ (îl considerăm 0).

De asemenea, vectorul de predictorii $\mathbf{x}^{(i)}$ reprezintă linia **i** din matricea *FeatureMatrix*.

Considerați această aproximație inițială: $\theta_1 = 0, \theta_2 = 0, \dots, \theta_n = 0$.

Această funcție **se va testa** folosind setul de date din fișierul .csv (există **funcții** Octave pentru a parsea, cu ușurință, astfel de fișiere).

- `function [Theta] = normal_equation(FeaturesMatrix, Y, tol, iter)`

Funcția *normal_equation* calculează, cu ajutorul metodei **gradientului conjugat**, coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$. De asemenea, $\theta_0 = 0$.

Această funcție trebuie să returneze un vector *Theta* cu toți coeficienții calculați.

Dacă matricea *sistemului* nu este **pozitiv definită**, atunci *Theta* o să stocheze doar valori de 0 și o să fie returnat direct. Se garantează faptul că *iter* va fi ales în mod corespunzător.

- `function [Error] = lasso_regression_cost_function(Theta, Y, FeMatrix, lambda)`

Funcția *lasso_regression_cost_function* implementează funcția de cost, așa cum a fost descrisă în secțiunea teoretică, folosind cei doi vectori, o matrice și un scalar de la intrare:

- **Theta**, care reprezintă un vector **coloană** format din coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$.
- **FeMatrix**, care reprezintă o matrice ce reține valorile unor predictorii (adică o linie **i** din această matrice reprezintă $\mathbf{x}^{(i)}$ descris în suportul teoretic).
- **Y**, care reprezintă un vector **coloană** ce conține **valorile actuale**, adică **ieșirile** ce au un anumit ordin.
- λ , care reprezintă parametrul ce controlează **regularizarea**.

Pentru simplificarea implementării, puteți omite termenul care indică eroarea din cadrul funcției $h_{\theta}(\mathbf{x})$, iar θ_0 îl puteți considera **0**.

Se garantează faptul că dimensiunile argumentelor sunt **compatibile** pentru a prelucra funcția de cost.

- `function [Error] = ridge_regression_cost_function(Theta, Y, FeMatrix, lambda)`

Funcția *ridge_regression_cost_function* implementează funcția de cost, așa cum a fost descrisă în secțiunea teoretică, folosind cei doi vectori, o matrice și un scalar de la intrare:

- **Theta**, care reprezintă un vector **coloană** format din coeficienții $\theta_1, \dots, \theta_n \in \mathbb{R}$.
- **FeMatrix**, care reprezintă o matrice ce reține valorile unor predictorii (adică o linie **i** din această matrice reprezintă $\mathbf{x}^{(i)}$ descris în suportul teoretic).
- **Y**, care reprezintă un vector **coloană** ce conține **valorile actuale**, adică **ieșirile** ce au un anumit ordin.
- λ , care reprezintă parametrul ce controlează **regularizarea**.

Pentru simplificarea implementării, puteți omite termenul care indică eroarea din cadrul funcției $h_{\theta}(\mathbf{x})$, iar θ_0 îl puteți considera **0**.

Se garantează faptul că dimensiunile argumentelor sunt **compatibile** pentru a prelucra funcția de cost.